

Ileana Oana Macari, *English Morpho-syntax. A view from Romanian*,
Casa Editorială „Demiurg”, Iași, 2021, 229 p.

Norbert Adrian Poruciu*

Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Bd. Carol I 11, 700506 Iași, România

Respectîndu-și propria linie de promovare a realizărilor cercetării academice din învățămîntul superior, Editura „Demiurg” din Iași a publicat recent o nouă carte, *English Morpho-syntax. A view from Romanian*, de Ileana Oana Macari, o anglistă de seamă a Facultății de Litere din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași. După cum anunță autoarea în paragraful de deschidere al prefetei, cartea este scrisă pentru cititorul român și, în consecință, își construiește perspectiva asupra morfosintaxei engleze pe baza „cunoștințelor anterioare pe care orice absolvent de școală român le-a dobîndit despre gramatica limbii sale materne.” Lista de mulțumiri reflectă îndatorarea autoarei față de predecesorii aparținînd atît domeniului gramaticii pedagogice, cît și lingvisticii teoretice și aplicate. De menționat că Ileana Oana Macari le mulțumește și studenților săi, de la care, spune ea, a învățat cum să predea mai bine Morfosintaxa, ceea ce arată importanța pe care o acordă propriei sale experiențe didactice și relevanței acesteia pentru cercetarea de față.

Materialul volumului este distribuit astfel: prefața este urmată de un capitol introductiv (1.) și de patru capitole principale (2. *Linguistic units*, 3. *Clause functional categories and functions*, 4. *The Phrase*, 5. *Word Classes*), plus o listă finală de referințe. Ortografierea cu cratimă a cuvîntului englezesc „morpho-syntax” indică conștientizarea faptului că „nivelurile” limbajului sînt interdependente și funcționează în mod concurent, deși tradițional sînt analizate separat. De aceea, trăsăturile gramaticale pe care autoarea a ales să le analizeze au evidente duble implicații care sînt exprimate cel mai concis prin titlul unuia dintre subcapitolele cărții, și anume cel care se ocupă de forme și funcții (2.1.). Din acest punct de vedere, baza teoretică a volumului are mult de-a face cu ceea ce ține, în general, de lingvistica funcțională. De asemenea, există și

implicații ale lingvisticii de contact în carte, care țin cont de principiile așa-numitei metode bilingve, așa încît, în locul direcției învechite de „imersiune în limba țintă” și a politiciii „exclusiv în limba engleză” (adică, „fără referiri la L1” și „fără traducere”), Ileana Oana Macari a ales linia sugerată de metoda comparativă/contrastivă anterioară, dar re-vizitată și validată de cercetările recente. De fapt, cititorul este invitat să conștientizeze diferențele, precum și asemănările sistemice dintre L1 și L2, obținînd astfel o idee mai clară despre modul în care limbajul în general funcționează ca sistem de comunicare prin semne verbale.

Una dintre intențiile principale ale autoarei este de a sublinia nu numai erorile datorate diferențelor structurale dintre L1 și L2, ci și efectele negative ale „prienilor falși” din terminologie, deoarece o serie de termeni se regăsesc în gramatica engleză și română în forme similare, dar cu sensuri destul de diferite. De exemplu, eng. *phrase* (folosit în combinații ca *noun phrase*, *verb phrase*, etc.) nu are nimic de-a face cu rom. *frază*. Pentru acesta din urmă, gramaticienii englezi folosesc *sentence*, care de fapt corespunde atît rom. *frază*, cît și rom. *propoziție*; în ceea ce o privește pe cea din urmă, cu siguranță nu este traductibilă prin eng. *proposition* (de la verbul *to propound*), ci prin eng. *clause*. Atitudinea preventivă a autoarei în domeniul potențialelor erori terminologice se manifestă nu numai în textul propriu-zis, ci și în numeroasele note de subsol (vezi, de exemplu, nota. 26, despre părțile de propoziție, sau nota 28, despre grupul predicatului).

După cum s-a sugerat deja mai sus, sursele folosite de autoare reprezintă mai multe domenii lingvistice interdependente, ceea ce este evident din lista finală de referințe. În primul rînd, există o serie întregă de lucrări gramaticale, publicate fie în limba engleză, fie în română (Alexander 1988, Biber et al.

* Adresă de corespondență: apor@uaic.ro.

2002, Bulgăr 1995, Coteanu 1982, Crystal 1996, Iliescu 2007, Leech 1992, Huddleston & Pullum 2005, etc.). O altă serie constă din gramaticile pentru învățarea limbii de către studenții străini (Close 1992, Bachman & Palmer 1996, Greenbaum & Quirk 1990, Ur 1999, Williams 2005 etc.). Nu în ultimul rând, o serie de lucrări sînt realizări post-2000 în lingvistica generală (Akmajian et al. 2001, Brinton & Brinton 2010, Denham & Lobeck 2010, Mair 2012, Meyer 2009, Trask 2005 etc.). De asemenea, aceeași listă de referințe include două pagini de surse online care reprezintă domeniile menționate mai sus.

Deși – după subcapitolul despre prepoziție – textul propriu-zis se termină destul de brusc, fără concluzii generale, argumentele convingătoare și exemplele ilustrative ale autoarei reușesc să facă ceea ce s-a promis în Prefață: să prezinte morfosintaxa engleză într-o abordare ierarhizată de sus în jos, care construiește consecvent și, de ce nu, eficient, o punte între ceea ce cititorul român știe despre gramatica limbii sale materne și ceea ce are de învățat despre cea a limbii engleze. În viitorul apropiat, acest instrument s-ar putea dovedi a fi util pentru cei care nu doresc pur și simplu să învețe limba engleză, ci și să o înțeleagă ca pe un sistem funcțional.